

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (45)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вищівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 7 від 14 лютого 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(45) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 168с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни.....6

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО

ФАХІВЦЯ

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ Сучасна модель практичної підготовки майбутніх педагогів у коледжі. 10

БУЛЕЙКО ОЛЬГА, КАРЛОВА ОЛЕНА, Підготовка практикоорієнтованого фахового молодшого бакалавра в ВСП Вінницькому фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну КНУБА. 14

МАЙДАНИК ОЛЕНА, МАРІЯ СЕНИШИНА, Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів. 18

МІЛЩУК СВІТЛАНА, Використання технології вебквестів під час організації літньої педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (з досвіду роботи)..22

ЯКОВЛІВА ОЛЕНА, Процес спілкування як умова розвитку комунікативних умінь майбутніх учителів.....27

ГУМЕНЮК ОКСАНА, Компетентнісна освіта - як основа професійно-особистісного розвитку майбутнього фахівця (з досвіду роботи)29

ХАНІКОВА ІРИНА, СТЕЦЮК ІРИНА, Співпраця закладів педагогічної освіти з громадськими організаціями як засіб організації педагогічної практики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами31

ГАЛАН ОЛЬГА, ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Дизайн-мислення в освітній діяльності.....33

ДЕМКОВА ВІТА, Моделювання фізичних процесів у дослідницькій діяльності студентів.....35

ЖУПАНОВА НАТАЛІЯ, Застосування моделювання на урок зарубіжної літератури.38

КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування лідерських якостей у майбутніх фахівців як ключ до успіху в сучасному світі.40

КОРНЕЛЮК ВІКТОР, Моделювання оцінювання взаємодії в освітньому процесі.43

СОРОЧАН МАРИНА, Використання моделювання у процесі практичної підготовки як засобу професійно-особистісного розвитку здобувачів освіти в реаліях сьогодення.45

ТЕРЕПА АЛЛА, Математичне моделювання як прийом формування математичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в педагогічних коледжах.49

ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, КУЗЕМА ГАННА, Вплив освітньої інноватики на креативний розвиток професійних здібностей майбутніх вчителів.54

КРАМСЬКА ЗОЯ, КРУГЛИК МАРИНА, Проектування освітнього простору закладу дошкільної освіти як умова розвитку дитини.57

ПАЩЕНКО МАЯ, КОВАЛЕНКО КАТЕРИНА, Реалізація моделі освітнього простору шляхом впровадження у практику технології педагогічного проектування у закладах дошкільної освіти...59

СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА, ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА, Моделювання освітнього середовища закладів вищої освіти.61

ДЕНИСЮК ТЕТЯНА, ГОРОБЧУК КАТЕРИНА, Екологічний підхід до проблеми створення моделі освітньої системи в Україні.63

ТРОЯН НАТАЛІЯ, ДІДЕНКО АНАСТАСІЯ, Дистанційне проведення педагогічної практики: важливі акценти впровадження (з досвіду роботи).....65

МУЗИЧНИЙ СВІТ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЛЮБЧИК КАТЕРИНА, Світова прем'єра хорового циклу «Псалми Давидові» Р. Толмачова за поезією Т.Г. Шевченка.67

СТЕПОВА АЛЛА, Музично-педагогічна діяльність українських композиторів XIX - початку XX століть.70

КАСЬКО ТЕТЯНА, СТОРОЖУК НАТАЛІЯ, Специфіка викладання хорового диригування в умовах дистанційного навчання для майбутніх вчителів музичного мистецтва.75

ІСКРА СВІТЛАНА, ГАВРІЛОВА СОФІЯ , Організація роботи з вокальним ансамблем: теоретичні та практичні аспекти.	78
МАЗУР АЛЬБІНА , Формування музично-естетичного смаку студентів на занятті з постановки голосу.	81
ІСКРА СВІТЛАНА, КИРИЛЮК ДМИТРО , Вокально-хорове виховання як основа формування співацьких навичок школярів.	84
ЧОРНА НАТАЛЯ, ХОЛОДЮК МАРІЯ , Театралізована діяльність на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: види та форми.	88
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА , Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.	93
ТОМЧУК АННА, МЕЛЬНИК ГАЛИНА , Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.	97

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ

МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, ТКАЧУК АНАСТАСІЯ , Формування риторичної компетентності здобувачів освіти у процесі навчання.	101
МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА , Біблійні алюзії в контексті літератури постмодернізму (на прикладі роману «Історія світу в 10,5 розділах» Джуліана Барнса).	107
ІСКРА СВІТЛАНА, СТАВНІЙЧУК МАЙЯ , Український пісенний фольклор як складова репертуару дитячих вокальних ансамблів.	113
ВАЦАК КРІСТІНА , Концепти дитинства у творчості М. Вінграновського.	117
ЦІСАР ІРИНА, КСЕНЧИНА ОЛЕСЯ , Використання українського фольклору в мовленнєвому розвитку старших дошкільників.	120
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА , Впровадження STEM-освіти на заняттях з української мови та літератури.	123
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, ВОНСОВИЧ ОЛЕНА , Неокласичні традиції у творчості Максима Рильського.	126

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

ПЕТРЮК ВАЛЕНТИНА , Використання в організації роботи творів В.О.Сухомлинського як засобу морального виховання дітей дошкільного віку.	129
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БАКУНЧИК ЯНА , Основні аспекти формування грамотності та розвитку мовлення здобувачів початкової освіти у процесі вивчення української мови.	132
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПАРУБОЧА МАРІЯ , Фундаментальність проблеми формування орфографічних умінь здобувачів початкової освіти у сучасному освітньому просторі.	137
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, МАРУЩАК ВІКТОРІЯ , Втілення інноваційних технологій на уроках в початковій школі як запорука ефективної спільної навчальної діяльності педагога та здобувачів початкової освіти.	140
ОСАДЧА ЛЮДМИЛА , Рівень хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури за варіативним модулем «Хореографія».	146
ЦІСАР ІРИНА, БЛУДЧА АНАСТАСІЯ , Роль пісочної терапії у формуванні зв'язного мовлення дошкільнят.	148
ІННА БАРЩЕВСЬКА , Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера та СДУГ.	151
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА, ЯКОВЛІВА ОЛЕНА , Проблема булінгу у шкільному середовищі.	155
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА , Інноваційні технології в роботі з дітьми ООП.	157
ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ , Літературний проект як ефективний формат освітньої діяльності в ЗДО, засіб розвитку національно-патріотичних почуттів дошкільників та формування інтересу до сучасної книги (зі збірника проектів за творами сучасних українських авторів).	160

ВІДОМІ ІМЕНА

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО , Бертольт Брехт: теорія «Епічного театру». Зміст явищ.	162
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ , Наш останній король – Stanislaw August Poniatowski.	165

СЛОВО РЕДАКТОРА

Два роки Україна бореться проти агресії росії, два роки як життя народу поділилося на: до і після. Змінилося все: побут, цінності і навіть окремі професії. Єдине залишається непохитним – любов до Батьківщини та бажання бути вільними!

Попри важкі, нестабільні часи українська молодь вірить у власні сили та прагне справедливості. Велика кількість здобувачів освіти всієї України подалися до лав ЗСУ та борються за незалежність й суверенітет держави. І це свідомий вибір. Вибір, який заслуговує на повагу та за який не соромно!

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж теж має своїх героїв. Це «вчорашні» студенти, які без вагань стали на наш захист. Ми стараємося підтримати та допомогти тим, які невтомно виборює кожен клаптик рідної землі.

З перших днів повномасштабного вторгнення студенти та працівники коледжу активно долучилися до волонтерської діяльності. Виготовлення окопних свічок та оберегів для захисників, пошиття балаклав, плетіння маскувальних сіток, донорство, приготування та доставка їжі, допомога біженцям, формування індивідуальних аптечок, участь у благодійних концертах та футбольних матчах – усе це види волонтерської допомоги, яку надавали та продовжують надавати наші студенти й працівники. Ми проводимо благодійні ярмарки, беремо участь у всеукраїнських акціях на підтримку ЗСУ і

військовослужбовців, які проходять лікування та курси реабілітації.

За ініціативи наших викладачів зібрані кошти та придбані автівки для підрозділів, в яких служать наші випускники, і на даний час перебувають на передовій.

Дуже боляче згадувати про втрати. Ми із сумом вшановуємо пам'ять тих, хто нажаль, віддав своє життя за майбутнє. Задля виховання патріотизму молодого покоління, з метою загострення уваги до сучасних проблем і цінностей у коледжі щоранку звучить хвилина мовчання в пам'ять загиблим воїнам та всім жертвам цієї кровавої війни, проводяться виховні заходи та години спілкування.

Ми відкрили Стіну пам'яті загиблих студентів і випускників коледжу аби ніхто і ніколи не викреслив із своєї пам'яті воїнів, які захищали нас, нашу землю, нашу країну від ворога.

Ми також беремо участь у благодійних акціях, які допоможуть нашим студентам обрати для себе правильну позицію та зрозуміти головне – Україна наше все!

І після темряви обов'язково прийде світло, й добро переможе зло. Ми свято віримо у Збройні Сили України і боремося до кінця. Ми продовжуємо писати, творити, досліджувати та навчати.... Правда на нашому боці, тому задля майбутнього покоління ми зобов'язані вистояти, і на своєму освітньому фронті зробити все можливе задля ПЕРЕМОГИ!!!

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ВОКАЛЬНИМ АНСАМБЛЕМ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

УДК (784+785)01

ІСКРА СВІТЛАНА

*кандидат мистецтвознавства, завідувачка кафедри
теорії та методики музичного виховання*

ГАВРІЛОВА СОФІЯ

*здобувачка освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Abstract. *The article substantiates the careful theoretical and practical foundations of organizing work with a vocal ensemble, namely the content of vocal and choral work and the formation of students' singing skills and the selection of repertoire.*

Key words: *vocal ensemble, vocal and choral skills, ensemble, repertoire.*

Постановка проблеми (актуальність).

Вокальний ансамбль є одним з найпопулярніших видів професійного та аматорського музикування на теренах України та зарубіжжя. Вагомим є його значення у формуванні культурного, духовного й освітнього потенціалу нашого народу та ціннісних орієнтацій учнів зокрема.

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Аналіз джерел з вокального мистецтва та хорознавства доводить, що вітчизняними науковцями С. Світайло, А. Авдієвським, А. Козир, О. Коломонець, Н. Овчаренко, Е. Печерською, К. Пігровим, О. Раввіновим, О. Ростовським, Ю. Юцевичем досліджено різні аспекти історії вокального співу, вокальної роботи в колективі, елементів хорової звучності й роботи диригента над репертуаром, методики роботи вчителя з молодіжним ансамблем. Тематика нашого дослідження значною мірою доповнює наукові пошуки названих авторів, визначає зміст теоретичних і практичних основ організації роботи вокального ансамблю.

Мета статті – полягає в науковому обґрунтуванні змісту організації роботи з вокальним ансамблем, формування вокально-хорових навичок в учнів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження практичних і теоретичних технологій організації роботи з вокальним ансамблем, показало, що найбільш доступною і поширеною

вважається вокально-хорова робота, що охоплює в собі сприйняття, охоплення і засвоєння.

Вокально-хорові навички – це закріплені, самопливні способи і прийоми роботи голосо-дихального апарату, які діють під час співу і залежить від виконавського бажання співака. В основі співацьких навичок лежить створення й закріплення умовно-рефлекторних зв'язків, утворення гнучких систем цих зв'язків – динамічних стереотипів.

До вокальних навичок належать: співацька постава, дихання, звукоутворення, звуковедення, дикція.

Хорові ж навичка включають в себе: навички строю й ансамблю, навички співу за диригентськими жестами.

Успіх вокального ансамблю цілком буде залежати від володіння вокально-хоровими навичками кожного з учасників. Тому, керівнику важливо правильно та послідовно організувати комплексне навчання, під час якого пропрацьовується чистота інтонування, обов'язково піклується про звуковедення та звукоутворення, артикуляцію, зосереджує увагу на ланцюговому диханні тощо.

Вокально-хорова робота вимагає від учителя відповідної професійної компетентності, а саме: знання особливостей дитячого голосового апарату й голосоутворення в учнів різних вікових груп; дотримання гігієнічних вимог під час співу; володіння принципами

спрямованими на охорону дитячого голосу; урахування індивідуальних можливостей учнів; знання механізмів і специфіки звукоутворення, дикції, дихання; володіння елементами хорової звучності й методикою роботи з дитячими голосами тощо.

Організація роботи ансамблевої майстерності базується на вмінні виконавця поєднувати власну художню індивідуальність з індивідуальністю партнерів – це забезпечує злагоджене гармонійне виконання у вокальному ансамблі.

Ансамбль (від французького слова *ensemble* - одночасно, разом, злагоджено, врівноважено) передбачає злиття індивідуальностей, вміння чути й підпорядковувати свій голос до звучання хорової партії та колективу в цілому. За видами ансамбль може бути: метроритмічний, темповий, динамічний, тембровий, вокальний, дикційний.

«Під ансамблем високої майстерності розуміється чітка інтонаційна узгодженість звучання, злитність і врівноваженість сили й тембру всіх голосів» [6, с. 34], - наголошував К. Пігров. У процесі роботи над шкільним пісенним репертуаром в умовах загальноосвітніх навчальних закладів вирізняється загальний ансамбль, половинний ансамбль й ансамбль однієї групи хорового колективу класу. Залежно від якості голосів у кожному класі вчитель визначає кількість учнів у хоровій партії.

У практиці хорового мистецтва виділяють наступні типи ансамблю: унісонний, гармонічний і поліфонічний.

Унісонний ансамбль – це частковий ансамбль однієї чи декількох хорових партій або всього хорового колективу. Для досягнення унісонного ансамблю в хоровій партії повинно бути не менше трьох учнів, бажано з однаковою силою і тембром голосів, які володіють навичками ланцюгового дихання. Навички унісонного ансамблю формуються на нескладних двоголосних піснях у повільних темпах. Керівнику доречно зосереджувати увагу на злитті голосів у партії засобом

підпорядкування власного голосу дитини голосам інших хористів.

Гармонічний ансамбль передбачає відтворення акордів у шкільних піснях з гомофано-гармонічною фактурою викладу. Передумови досягнення гармонічного ансамблю полягають у наступному: для відтворення чотириголосся має бути не менше, ніж 12 учнів; усі голоси повинні звучати з однаковою силою; дотримання природного чи штучного ансамблю; виокремлення ансамблевих та неансамблевих акордів.

При відтворенні поліфонічної партитури створюється поліфонічний ансамбль, де один голос починає проведення теми, а інші вступають нібито із запізненням. У шкільній практиці використовують такі види поліфонії: імітаційна, контрастна й підголосна. Для роботи над поліфонічними творами необхідна попередня підготовка, певний досвід як учнів, так і вчителя.

Робота над ансамблем стимулює формування в учнів почуття колективізму й відповідальності, розвиває мислення, пам'ять й уяву, допомагає зосереджувати увагу й виробити навички самоконтролю, сприяє розвитку музично-творчих і художньо-виконавських здібностей.

Також до теоретичних основ роботи організації вокального ансамблю відноситься:

- вивчення музичної нотації (учасники вокального колективу повинні мати розуміння музичної теорії, включаючи нотний писмо, гармонію, ритм та інші аспекти),

- репертуар (вибір репертуару повинен враховувати стиль колективу та його аудиторію. Різноманітність жанрів може збагатити виступи),

До практичних основ роботи організації вокального ансамблю ще належить:

- репетиції (регулярні репетиції дозволяють вокалістам покращувати свої навички та згуртовувати колектив),

- сценічна підготовка (навчання артистичній поведінці, руховій реалізації та взаємодії з аудиторією),

- технічне обладнання (використання аудіо- та відеоапаратури для запису та аналізу виступів для подальшого вдосконалення).

Підбір репертуару. Вивчаючи літературу з дитячої психології, фізіології, музично-педагогічного історичного, власного практичного досвіду, пропонуємо наступні принципи підбору репертуару ансамблю: тематизм; жанровість; стиль; доступність; контрастність. Зупинимось на їх розгляді.

1. **ТЕМАТИЗМ.** Тематика може бути найрізноманітнішою: твори для виконання, присвячені видатним діячам культури і мистецтва, знаменним датам історії, творчості якогось композитора або поета, музично-етнічній культурі різних народів, епохам, стилям тощо.

2. **ЖАНРОВІСТЬ.** Це хорова пісня, хорова мініатюра, хор великої форми, обробка, переклад, які також можна виокремлювати в окремі жанри у зв'язку з особливостями виконання (хор із супроводом, хор а капелла) або в залежності від побуту твору (весь фольклор, хорові твори, які обслуговують релігійні обряди, також гімн, марш, колискова, трудова пісня, лірична тощо).

3. **СТИЛЬ.** На репетиції, а потім під час виконання музичних творів в концертах диригент повинен прагнути розкрити художній задум композитора, інколи збагачуючи його і своїм власним

розумінням, але не порушуючи авторського стилю. Так перед розучуванням будь-якого музичного твору доцільно ознайомити співаків з історією його створення, цікавими фрагментами біографії автора та епохою, коли він жив. А також запропонувати художнє виконання твору (окремої партії чи мелодії) керівником або відомим колективом, що стимулюватиме учнів своєю виконавською манерою наблизитися до стилю автора.

4. **ДОСТУПНІСТЬ.** Відповідність змісту і об'єму набутих знань віковим особливостям учнів, а також існуючим у них знанням і уявленням – один із дидактичних принципів. При доборі репертуару керівник ансамблю повинен враховувати як технічну доступність або спроможність виконання музичного твору конкретним хоровим, колективом так і доступність сприйняття аудиторією, перед якою цей твір буде виконуватись.

Висновки. Отже, узагальнюючи вище сказане, для організації роботи вокального ансамблю слід у комплексі застосовувати теоретичні та практичні аспекти, починаючи від формування вокально-хорових навиків, підбору репертуару та закінчуючи сценічною підготовкою та самим виступом. Також важливо аналізувати виступ для вдосконалення звучання та сценічного образу колективу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. Київ, 1985. 80 с.
2. Овчаренко Н. Основи вокальної методики. Наук.-метод. посібник. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2006. 116 с.
3. Світайло С. Методика роботи з дитячим хоровим колективом. Нав.-метод. посібник. Київ. 2006. 6-9 с.
4. Смирнова Т. А. Хорознавство (історія, теорія). Нав. посібник. Харків. 2018. 125 с.
5. Черкасов В. Вокально-хорова робота й формування співацьких навичок учнів на уроках музичного мистецтва. [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Педагогічні науки. 2012. Вип. 107(1). С. 26-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2012_107%281%29__6
6. Ярошевська Л. В. Методична робота над творами шкільного репертуару на заняттях з вокально-хорового виконавства. Навчально-методичний посібник. Миколаїв, ПП «РАЛ-поліграфія», 2007. 123 с.

Стаття надійшла до редакції
7 лютого 2024